

تحويل ۸ هواپیمای ای‌تی‌آر جدید به ایران تا ۲ ماه آینده

کریستین شر، مدیر شرکت هواپیماسازی ای‌تی‌آر گفت: «این شرکت قصد دارد تا پایان سال جاری میلادی، هشت فروند هواپیمای دیگر به ایران تحويل دهد.» شرکت ای‌تی‌آر که در حال رقابت با شرکت کانادایی بمباردر است امسال در میزان سفارش‌های ثبت‌شده عملکرد بهتری داشته است. سال گذشته ای‌تی‌آر تنها ۳۱ سفارش برای ساخت هواپیما گرفته بود.

بهانه جدید توتال برای ادامه همکاری با ایران

مدیرعامل شرکت توتال گفت اگر ما نتوانیم به دلایل حقوقی و به دلیل تغییر در رژیم تحریم‌ها قراردادمان با ایران در مورد توسعه میدان گازی پارس جنوبی را اجرا کنیم باید در این قرارداد بازنگری کنیم. وی افزود: «اگر یک رژیم تحریمی در مورد ایران وجود داشته باشد، ما باید آن را به دقت بررسی کنیم.»

دکتر میثم موسایی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

نرخ ارز پایین به نفع رانت‌خواران است

داوود پارساژاد
روزنامه‌نگار

قیمت دلار دیروز در محدوده ۴۱۲۰ تومان بالا و پایین می‌شد. آنچه مشخص است این است که دلار قصد پایین آمدن ندارد. برخی می‌گویند گرانی دلار به نفع اقتصاد ایران است و برخی بر این باورند نباید دلار را بیش از این گران کرد. برخی نیز می‌گویند گرانی دلار کار دولت است، چون با کسری مواجه شده می‌خواهد کسری‌ها را جبران کند. «فرهیختگان» برای پاسخ به این سوالات سراغ میثم موسایی، اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه تهران رفته و از وی پرسیده است گرانی این روزهای دلار در محدوده ۴۱۰۰ کار کیست؟

❶ **قیمت دلار در روزهای اخیر با روند افزایشی عجیبی در حال نوسان روبه بالاست. چه مقدار از این تغییر یا نوسان فزاینده ناشی از مسائل سیاسی است؟**

مقداری از افزایش قیمت دلار به تحولات و تنش‌های خاورمیانه برمی‌گردد. مخصوصاً تنش میان ایران و عربستان که بخشی از افزایش قیمت ناشی از آن است. بخش دیگر جهش کنونی دلار نیز به دلیل کاهش ارزش دلار نسبت به سایر ارزها در بازار جهانی است. این کاهش ارزش خودش را به صورت افزایش قیمت دلار نشان می‌دهد.

❷ **اما برخی کارشناسان اقتصادی، گرانی دلار را ناشی از رفتارهای داخلی و فضای داخلی اقتصاد می‌دانند. در این باره نظراتان چیست؟**

چند سالی می‌شود که قیمت دلار ثابت مانده و در حال حاضر حدود ۲۰ درصد رشد قیمت داشته است. مجموع تورم این چند سال خیلی بیشتر از ۲۰ درصد بوده است. به‌طور طبیعی باید شاهد افزایش دلار باشیم که بتواند تعادل را در بازار برقرار کنیم. به خاطر دخالت دولت در بازار ارز این تغییر و تحول هر سال انجام نشده است. در نتیجه فشار انباشته شده و با هر شوکی که به اقتصاد وارد می‌شود خودش را نشان می‌دهد و شاهد افزایش قیمت دلار خواهیم بود.

❸ **برخی اقتصاددانان بر این باورند حفظ قیمت دلار رابطه مستقیمی بر تراز تجاری و وضعیت تجارت خارجی کشور دارد. حفظ قیمت دلار یا سایر ارزهایی که صادرات و واردات با آنها انجام می‌شود نوعی سوبسید برای واردات و فشار بر صادرات است. محصولاتی که در داخل تولید می‌شوند با توجه به تورم، گران‌تر از محصولات وارداتی تمام می‌شوند، در نتیجه واردات به صرفه‌تر از تولید داخلی است. متأسفانه واردات در کشور ما قابل توجه است و یکی از دلایل آن رانت‌های ناشی از حفظ ارزش دلار است. در شرایط فعلی که اقتصاد در حال رکود است، این واردات به رکود دامن می‌زند و باعث می‌شود مشاغل داخلی از بین بروند و بر تعداد بیکاران افزوده شود، باید سیاست معقول‌تری در رابطه با ارز اتخاذ شود تا این**

معادله به سود کارگران خارجی تمام نشود. به نظر من هر سال باید نرخ ارز با نرخ تورم تعدیل شود تا این مشکل به وجود نیاید.

❹ **به‌طور کل اثرات تثبیت نرخ ارز چیست؟** ثبات نرخ ارز سه نتیجه مهم دارد. نتیجه مثبت آن ثبات در اقتصاد نسبت به قبل و در نتیجه کنترل تورم است. اثرات منفی آن نیز کاهش صادرات به نسبت واردات در این چند سال و در نتیجه تغییر معادله به نفع واردات است که این به معنی از دست رفتن شغل و درآمد در کشور است. اثر مخرب دیگر، نهفته شدن رانت بزرگی در ثبات نرخ ارز است. مخصوصاً در مورد نرخ ارز که دو نرخ برای دلار داریم و هر چه اختلاف این دو نرخ بیشتر باشد به فساد در اقتصاد کمک بیشتری کرده‌ایم. تعداد افراد زیادی رقابت می‌کنند تا بخشی از ذخایر ارزی را برای واردات کالا یا سفرهای خارجی به دست بیاورند. این امر در بلندمدت راه رسیدن به توسعه را مسدودتر خواهد کرد. رانتی که از مابه‌التفاوت نرخ ارز ایجاد شده آندر زیاد است که می‌تواند یک اقتصاد را از درون تخریب کند.

❺ **برخی کارشناسان اعتقاد دارند که پیش‌درآمدهای بالا رفتن نرخ ارز همگام با تورم، بهبود فضای کسب‌وکار و امنیت سرمایه‌گذاری است، در غیر این صورت بالا رفتن نرخ دلار باعث بالا رفتن تورم در کشور و از بین رفتن دستاوردهای کشور در این**

چند سالی می‌شود که قیمت دلار ثابت مانده و در حال حاضر حدود ۲۰ درصد رشد قیمت داشته است. مجموع تورم این چند سال خیلی بیشتر از ۲۰ درصد بوده است.

دولت با گرانی ۱۵ درصدی نان موافقت کرد

علی فاضلی، رئیس اتاق اصناف از موافقت ستاد تنظیم بازار با افزایش ۱۵ درصدی قیمت نان خبر داد و گفت: «در آخرین جلسه ستاد تنظیم بازار یکی از بحث‌های مطرح‌شده مربوط به افزایش قیمت نان بود، البته درخواست اتحادیه‌ها افزایش حداقل ۲۰ درصدی قیمت بود که دولت فقط با ۱۵ درصد آن موافقت کرد. به‌شخصه به‌طور صددرصدی مخالف با افزایش قیمت نان بودم.»

خبر

❶ مسکن مهر تخریب‌شده در زلزله کرمانشاه بد ساخته شده بود، ریخت

علی بیت‌اله، رئیس بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی گفت: «در مناطق زلزله‌زده شاهد این هستیم که واحدهای مسکن مهر که دو سال از ساخت آنها نمی‌گذرد به صورت جدی تخریب شده‌اند و این یک فاجعه است.» وی گفت: «اینکه گفته می‌شود دلیل تخریب این واحدها، مجاورت با گسل است، درست نیست و کاملاً رد می‌شود.» وی افزود: «در زلزله اخیر یکنورد هم شاهد تخریب جدی واحدهای مسکن مهر بودیم و زلزله کرمانشاه هم نشان داد مسکن مهر این منطقه هم در برابر زلزله مقاوم نیست.» بیت‌اله افزود: «قطعاً علت تخریب جدی ساختمان‌های مسکن مهر استفاده از مصالح ساختمانی غیراستاندارد، شتابزدگی در ساخت، جانمایی و طراحی نادرست است.»

عمده تخریب‌های زلزله اخیر مربوط به واحدهای مسکونی شخصی‌ساز است نه مسکن مهر

مسعود شریفی، مدیرکل راه و شهرسازی کرمانشاه با تأکید بر اینکه اسکلت واحدهای مسکن مهر در زلزله کرمانشاه سرپاست، گفت: «نمی‌توان ادعا کرد که واحدهای مسکن مهر چون کیفیت ندارند تخریب شده‌اند، چراکه عمده تخریب‌ها مربوط به واحدهای مسکونی خصوصی است.»

مسکن مهر سر پل ذهاب و کرمانشاه ۲ نفر فوتی داشت
فرشید صالحی، مدیر روابطعمومی اداره راه و شهرسازی کرمانشاه گفت: «بلافاصله پس از وقوع زلزله تمام واحدهای مسکن مهر تخلیه شدند، خوشبختانه در این واحدها و مجتمع‌های مسکن مهر شاهد ریزش به این معنا که سقف روی ساختمان آوار شود، نبودیم.»

❷ بانک‌های خارجی همچنان از تاجران ایرانی ضمانت می‌گیرند

رویتزر نوشت: «تاجران ایرانی می‌گویند بعد از برجام همچنان برخی بانک‌های خارجی از ارائه اوراق ضمانت برای تجارت با ایران خودداری می‌کنند. یک تاجر افزوده در مناقصه‌های جدید هم از فروشندهگان تضمین‌های بانکی خواسته شده است.»

❸ حساب ایرانی‌ها در امارات بسته نیست

مسعود دانشمند، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و امارات با تکذیب خبر بسته شدن حساب ایرانی‌ها در امارات گفت این اتفاق تنها برای یک نفر افتاده است و این موضوع ربطی با ایرانی بودن افراد ندارد.

❹ لوازم خانگی بعد از ماه صفر ۸ درصد گران می‌شود

حمیدرضا غزنوی، سخنگوی انجمن تولیدکنندگان لوازم خانگی بیان داشت: «گران شدن ۲۰ درصدی مواد اولیه موجب شده که بسیاری از برندها حدود هشت درصد قیمت کالاهای خود را افزایش دهند که البته برندهای دیگر هم که تاکنون افزایش قیمت را اعمال نکرده‌اند، مجبور هستند بعد از ماه صفر کالاها را گران‌تر کنند.» وی افزود: «این گران شدن طبیعی است و با توجه به گرانی مواد اولیه به‌خصوص مواد اولیه‌ای که بیشتر توسط شرکت‌های خصولتی و وابسته به دولت، در دسترس تولیدکننده قرار می‌گیرد، افزایش قیمت هشت درصدی کاملاً پیش‌بینی شده بود.

هرچند باید بیشتر از این افزایش قیمت را شاهد بودیم، اما از آن جهت که بازار کفش ندارد، تولیدکننده مجبور شده سفره خود را کوچک‌تر کند تا بازاریار را از دست ندهد.» غزنوی خاطرنشان کرد: «بیک دلیل دیگر افزایش قیمت، بالا رفتن دلار در یک سال اخیر و همچنین گران شدن قطعات است، به‌طوری‌که هر قطعه که برای ساخت کالای لوازم خانگی به کار می‌رود، حداقل ۱۰ درصد افزایش داشته است.» سخنگوی انجمن لوازم خانگی تأکید کرد: «در حال حاضر بیشترین سود بازار لوازم خانگی به جیب برندهای خارجی می‌رود. این برندها برای ۲۰ سال آینده بازار لوازم خانگی برنامه‌ریزی کرده و در حال محکم کردن جای پای خود در ایران هستند.» /نود اقتصادی

ادامه از صفحه یک

۵- با توجه به نوع تفکرات اقتصادی هیات دولت جدید و تسلطی که تاجار خام‌فروش بر تصمیمات برخی وزرا دارند، تصور این بود که دولت دوازدهم هم با تفکر حاکم مماشات کرده و دلار تا مرز ۴۰۰۰ تومان افزایش یابد. بهتر است بگویم تصور خودبنده به‌عنوان یک اقتصاددان مستقل این بود که کابینه جدید اجازه خواهد یافت دلار را به مرز ۴۰۰۰ تومان برساند و پیش از آن را خود رئیس‌جمهور مستقیماً مانع شود؛ اما اکنون شاهدیم قیمت دلار از ۴۱۰۰ تومان نیز عبور کرده و حتی نظر برخی بر این است که به ۴۵۰۰ تومان برسد. به نظر می‌رسد ادامه چنین روندی خطرناک بوده و به هیچ‌وجه برای اقتصاد ایران توصیه نمی‌شود. یکی از برگ‌های برنده دولت روحانی کاهش نرخ تورم است و با این روند بدون شک این برگ برنده با ادامه گرانی دلار رنگ خواهد باخت.

۶- با افزایش قیمت ارز هر چیزی که منشأ واردات داشته باشد، گران خواهد شد. هم‌اکنون بازار کالاهای وارداتی تحت‌تأثیر این افزایش یا فروش را متوقف کرده‌اند تا تکلیف نرخ ارز مشخص شود یا قیمت کالاها را افزایش داده‌اند. همه کالاهای اساسی که مستقیماً یا غیرمستقیماً مواد اولیه وارداتی در آنها به کار رفته باشد حتماً افزایش قیمت پیدا می‌کند.

۷- در میان‌مدت و بلندمدت، افزایش قیمت کالاهای وارداتی منجر به افزایش هزینه تولید می‌شود و ازجمله افزایش هزینه تولید کالاهای صادراتی را در پی دارد. یعنی در میان‌مدت همان کالاهای صادراتی که فکر می‌کنند این افزایش به نفع‌شان است، با افزایش قیمت تقاضا برای صادرات‌شان کاهش می‌یابد و صادرات غیرنفتی را با چالش مواجه می‌کند.

عضو هیات علمی دانشگاه علامه: هنوز درباره رفتن طیب‌نیا از دولت قانع نشدم

دارد. نیلی و نه‌اوندیان تنها یک مزیت بزرگ دارند و آن هم دسترسی ویژه به رئیس‌جمهور است. آنها یک صدا هستند در کنار صداهای دیگر. منطقی نیست این است کسانی که قدرت تصمیم‌گیری داشتند و دارند باید در مورد شرایط اقتصادی کشور پاسخگو باشند. مقاطعی را که افراد در موقعیت کارشناسی هستند یا مقطعی که در موقعیت تصمیم‌گیری هستند، مقایسه نکنید.»

این اقتصاددان با بیان مثالی در این زمینه اظهار کرد: «من ادعا می‌کنم که شاید شما به آن بختید ولی به این ادعا باور دارم. سهم مرتضی نبوی، در نجف‌آبادی و پورابراهیمی در تصمیمات اقتصادی کشور بیشتر از خیلی اقتصاددانان مطرح نظیر طیبیان و نیلی بوده است. امثال نیلی و طیبیان یک بار هم عضو شورای پول و اعتبار هم نبوده‌اند جز اخیراً که نیلی بالاخره به عضویت درآمد.»

سرزعیف گفت: «به برخی افراد مثل نیلی این مجال داده نشد که از موقعیت تحلیلی‌گری وارد موقعیت تصمیم‌گیری شوند. کسی که تصمیم می‌گیرد باید پاسخ دهد نه کسی که تحلیل می‌کند. حالا سوال اینجاست که امثال نیلی چقدر در موقعیت تصمیم‌گیری بودند که امروز

مهارت‌های مدیریتیش در وزارت اقتصاد استفاده کند و همان تغییراتی را که در گمرک ایجاد کرده در وزارت اقتصاد هم ایجاد کند یا نه.»
این استاد دانشگاه گفت: «من هنوز در مورد رفتن طیب‌نیا از دولت قانع نشدم، ولی فکر می‌کنم بخشی از موقعیت سیاسی در دولت به این مربوط است که کارایی هر فرد در دولت خوب باشد. بخشی هم به این مربوط است که بتواند مهارت سیاسی خوبی داشته باشد. مهارت سیاسی نوبخت و سیف از نیلی و طیب‌نیا بیشتر است. به همین دلیل گروه اول در دولت ماندگار شده‌اند و گروه دوم یا سمتی نگرفتند یا از دولت رفتند.»
سرزعیف تصریح کرد: «احساس می‌کنم تیپ طیب‌نیا بیشتر تیپ یک اقتصاددان است تا یک مدیر. جای درست‌تری که می‌شد از طیب‌نیا استفاده کرد سازمان برنامه و بودجه بود نه وزارت اقتصاد. در ارزیابی تیم اقتصادی دولت باید به قدرت سازمانی توجه کنیم. قدرت سازمانی خیلی خیلی مهم است و اصلاً نباید آن را دست‌کم گرفت. داشتن قدرت سازمانی فرق می‌کند با کسی که هر ۱۰ روز یک‌بار می‌تواند رئیس‌جمهور را ببیند و با ایشان صحبت کند.»
وی گفت: «نوبخت با تمام ارکان نظام جلسه

علی سرزعیف، اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه علامه گفت: «با توجه به اینکه عمده سیاست‌های مالی در سازمان برنامه و بودجه و عمده سیاست‌های پولی در بانک مرکزی دنبال می‌شود، تصور من این است که برای وزارت اقتصاد انتخاب یک مدیر قوی بهتر از یک اقتصاددان دارای نظریه باشد.»
سرزعیف گفت: «اگر یک اقتصاددان خوب داشته باشیم و یک مدیر خوب، پیشنهاد من این است که اقتصاددان خوب به بانک مرکزی یا سازمان برنامه و بودجه برود و مدیر خوب مجموعه عریض و طویل وزارت اقتصاد را اداره کند.»
وی بیان کرد: «انتخاب کرباسیان انتخاب خوبی است البته باید در عمل همه‌چیز را دید. باید یک تا دو سال صبر کرد و دید وی می‌تواند از